

A tudomány és a gyakorlat találkozása a Szegedi Tudományegyetemen

Beszélgetés dr. Fodor Géza tudományos rektorhelyetttessel

A Szegedi Tudományegyetemen új tartalmat kapott a tudományos munkálkodás azzal is, hogy külön bizottság alakult, amely a tudományos tevékenységet irányítja. Enélkül nem lehetne összefogni a szerteágazó távlati terveket, de nem lehetne elérni a célt sem: a tudományos munka koordinálását és ellenőrzését a tanszékek összefogásában, illetve a távlati tudományos tervek és a tudományos utánpótlás nevelésének megvalósítását. A kari tudományos bizottságokkal együtt 24 tagú ez a bizottság, amelynek tevékenysége a tudományos rektorhelyettes, dr. Fodor Géza munkáját segíti. A csúcshatározásban többek között helyet foglal dr. Ábrahám Ambrus, dr. Halász Előd és dr. Székely-Nagy Béla professzor is.

Az ipar segítése

Dr. Fodor Géza tudományos rektorhelyettes a következőket mondotta a bizottság munkájáról és tevékenységéről:

— Eltérhetőségét az a tény indokolja, hogy az egyetem tudományos munkája közvetlenebb kapcsolatot teremtsen a gyakorlattal,

vagyis az elmélet és a gyakorlat kölcsönösen segítse egymást, az eddiginél jobban. Ezt a törekvést az ipar is támogatja. A tudományos kutatás fejlesztési alapot ugyanis közvetlenül az ipar adta a tudományos munkálkodás támogatására. Ebben az évben például hárommillió forintot kaptunk ebből az alapról. A természettudományi karon 10, a bölcsészettudományi karon pedig négy intézet kapott ebből az összegből, s jövőre a jogtudományi karnak is tervezünk igen jelentős összeget.

A kutatás fejlesztése

— Milyen gyakorlati tevékenység fűződik már a tudományos bizottsághoz? — kérdeztük dr. Fodor Géza-tól.

— Első nagy feladata, s egyben értékmérője a jövő évi tudományos kutatás fejlesztési alapjának megtervezése volt. A szegedi akadémiai bizottsággal közös munkálkodásban történt ez a tervezés, amelynek fontos szerepe éppen az együttműködés alaposságában jutott ki-remtésre. Olyan témakörök,

tanszékek kapnak támogatást, amelyek a gyakorlati életnek megfelelő tématerülettel évek óta foglalkoznak és új eredményeket érnek el. Ezt a feladatát jól végezte el a tudományos bizottság, mert az 1962-re bejelentett témák feldolgozása a tanszékek eddigi tudományos munkájának szerves folytatása. A bejelentések közt sok kiemelt téma van, de a többi témák is szerepelnek a távlati tudományos tervben. Eppen ezért népgazdasági szempontból is jelentős témák kidolgozására kerül sor a következő évben.

Újabb műszerek

— Közvetlenül hogyan érezteti hatását a tudományos kutatásban a fejlesztési alap?

— Az elmúlt időben — mondotta a tudományos rektorhelyettes — az oktatók és a kutatók sok esetben kénytelenek voltak technikailag jellegű munkákat is elvégezni. A fejlesztési alap most módot nyújt arra, hogy az oktatókat és a kutatókat mentesíteni tudjuk az ilyen jellegű munkáktól. Ez azt eredményezi, hogy az oktatók és kutatók tudományos tevékenységének zömét a képzésüknek megfelelő munkák alkotják.

— Bizonyára lehetőséget nyújt a fejlesztési alap arra is, hogy a kutatómunkát elősegítő műszereket és gépeket is beszerezzenek egyes intézetek? — kérdeztük.

— Igen. A tudományos bizottság koncentráltan kívánta elosztani az erre szolgáló összegeket. A tudományos munka szempontjából nélkülözhetetlen nagy műszerek vásárlására jelentős összeget fordítottunk. A kísérleti fizikai intézet munkáját segítő elő például egy regisztráló spektrál fotometer, a szer-velten és analitikai intézet tevékenységét pedig egy Varian elektron rezonancia spektrométer — fejezte be nyilatkozatát dr. Fodor Géza tudományos rektorhelyettes.

L. F.

Gyermekbénulás elleni védőoltások Szegeden

A gyermekebénulásos megbetegedések visszaszorításánál országosan kialakult kedvező helyzet állandósításáért tovább kell folytatni a megelőző védőoltásokat. A legfiatalabb és a leginkább veszélyeztetett korosztályok oltását országosan is most kezdik meg.

Szegeden, az 1959. január elseje és az 1961. szeptember 30-a között született gyermekek első oltása december 11-16 között lesz, a gyermek lakóhelye körzetében levő egészségügyi tanácsadóban. A második olt-

tást január 26-tól, a harmadik oltást pedig március 9-től kapják a gyermekek a lakóhely szerinti egészségügyi tanácsadóban. A második oltásokon részt vesznek a későbbben születettek is, így az 1961. októberében, illetve novemberében születettek is. Az oltás a korábban már ismert módon, cseppek adagolása útján történik. Ha valaki gyermekével állandó lakóhelyétől távol van az oltás ideje alatt, akkor a tartózkodási helyen is megkaphatja a gyermek a védőanyagot.

A két tiszt meg ott volt a kukoricás szélén. A rendőr tisztelgett és jelentette, hogy a parancsot teljesítette. Aztán — utasítás szerint eltávozott.

— No, mondd csak meg, hogy mit is festesz te? — kérdezte Dénes.

— És mit fecsegsz? — egészítette ki a kérdést Andor, aki választ sem várva, ököllel kétszer a lány arcába vágott.

Anna az első ütésre megtántorodott, a másodikra pedig hanyattesett.

— Kelj fel, te vörös rongy és gyere a franciákhoz, mint rendesen.

A lány szótlanul feküdt a földön. Egyik kezével összeroncolt, véres arcát tapogatta, a másikat védőleg emelte fel.

— Jól van, pajtás, látom, hogy ma nagy formában vagy — szóló dicserőleg a főhadnagy Andor felé.

— Ugye? Pedig becs! Szavamra mondom: csak éppen hogy meglegyintettem önágyságot.

— Majd én folytatom a kihallgatást. Menj csak egy kicsit félre — szóló a főhadnagy és ugorva taposott rá a lány gyomrára, mire Andor megjegyezte:

— Te sem panaszkodhatsz, pajtás, ha arról van szó, hogy meg kell puhítani a gyanúsítottat.

— Nyomozás érdekében teszem. Nem?

— En is úgy gondoltam.

— Mit gondolsz, elég ez neki, vagy löjek bele?

— Felesleges, ráér reggelit itt fektetni félig élve. Különben tudod, hogy csak életveszély esetén szabad löni, azt mondta a pudeser arcú francia.

— És ki meri tagadni itt az életveszélyt? Azért is beleeresztek egyet. Hadd szóljon a pisztoly, arra való.

A lövés elhallatszott a tanyába. Hangjától az anya élesen feljajdult, aztán rádobta fejét az asztalra, ahol reggelig patakzottak a forró könnyei. A község szélén haladó rendőr is meghallotta. Ismerős jött vele szemben:

— Jó napot, biztos úr. Mi újságot tud?

— Semmi különösét nem hallottam, hacsak azt nem mondom el, hogy ma éjjel is temetünk — jeltelenül.

— Kik?

— Annát. Az előbb még ott volt a kukoricásban...

— És most hol van?

— Alkalmassint felment már Péter bácsihoz — mondotta részvétellel az ég felé mutatva. De többet nem kérdezzen, ügyvéd úr. Nem jó erről manapság sokat beszélni. Temetünk és kész. Temetünk holtakat... megmégymás, ahogy ma szokás.

*

Panna asszony városi rokonoknál talált meleg otthont. Ott hordozta még húsz évig nehéz bánatát. Eközben sűrűn esett szó róla a szomszédos szegényház apácái között. Legtöbbször Mária novicia beszélt a kilencven évébe lépett Pannáról a főnöknőnek:

— Ma is ott voltam nála. Eddig még szerencsére egy-

szor sem vették észre, hogy odajárunk. Az asszony erő-

Túteljesítették tervüket az élelmiszerüzletek

Intézkedések a tökéletes téli ellátásért

A városi tanács kereskedelmi osztályának jelentése alapján Szeged téli élelmiszerellátásáról tárgyalt a megyei áruforgalmi bizottság. Megállapították, hogy a harmadik negyedévben az élelmiszerforgalom kielégítő volt. Így a Szegedi Élelmiszerkiskereskedelmi Vállalat harmadik negyedévi tervét 106 százalékra teljesítette.

A földművelésszövetkezeteknél ugyanebben az időszakban

107,8 százalékos volt a tervteljesítés.

A negyedik negyedév folyamán a jelentés szerint a város lakosságának részére megfelelő lesz a liszt és a cukor, valamint az egyéb alapvető élelmiszerek ellátása. Még ebben a hónapban

nagyobb mennyiségű rizs érkezik a gyengébb minőségű burgonya pótlására.

A tejellátás folyamatos lesz, s ehhez a palackozott tej mennyiségének növelését járultak hozzá. Biztosították már a disznóölések idejére különösen szükséges fűszerpaprikát, borsot, köményt és egyéb fűszereket. A karácsonyi, s a szilveszteri süteményekbe lesz elegendő mák, dióbél. Sárga- és zöldborsó elegendő mennyiség-

ben kapható folyamatosan a boltokban.

Konzervből a minisztérium tájékoztatása alapján szintén

megfelelő ellátás várható a téli időszakra.

Jelenleg a boltokban naponta több mint 40 mázsa elláburgonya kerül forgalomba,

ami az igényeket nagyrészt kielégíti. A sárgarépa-ellá-

tás jónak mondható, megkezdtek már a téli tárolást is. Megkezdtek ezenkívül a téli alma raktározását is. Délgyümölcsnél a citromellátás folyamatos, füge és banán kisebb mennyiségben érkezett, valamint a napokban szállították a szegedi üzletekbe az első, jó minőségű olasz gesztenyét is. Narancs érkezése a napokban várható.

Tizenöt éves a Tiszatáj

Ünnepi irodalmi esttel emlékeznek meg az évfordulóról

A dél-magyarországi író-találkozó alkalmából ünnepi irodalmi estet rendeznek hétfőn este 8 órai kezdettel a Szegedi Nemzeti Színház Kamaraszínházában »Tizenöt éves a Tiszatáj« címmel. Bevezetőt mond dr. Nacsády József egyetemi adjunktus.

Az irodalmi esten Andrassy Lajos, Bárdos Pál, Bécs Ernő, Dér Endre, Fénákai Judit, Földeák János, Gaál Sándor, Hatvani Dániel, Lódi Ferenc, Nagy Sándor, Németh Ferenc, Papp Lajos, Papp Zoltán, Siki János, Simai Mihály és Tóth

Béla műveiből adnak elő. Az esten közreműködik Baracsi Ferenc, Mentés József és Váraday Szabolcs, a Szegedi Nemzeti Színház tagja, valamint a Fialatok Irodalmi Színvadászai közül Gergey Éva, Lakner Anna, Molnár Pirokka, Zenei József és Békéscsabaról Tuska Márta előadóművész. Ezenkívül szerepel Szalma Ferenc, Liszt-díjas, a Szegedi Nemzeti Színház tagja, zongorán kísér Hirsch Béla.

Az irodalmi est műsorát a Fialatok Irodalmi Színvadászai rendezője, Takács László rendezi.

Megszűnik a Homokkitermelő Vállalat

Érdekes tervek a felszerelés hasznosítására

Többéves műltra tekint vissza a Szegedi Homokkitermelő Vállalat, amely egy fontos építőanyaggyártó, a homokkal látja el a szegedi és környékbeli építkezéseket. Bővült, korszerűsödött a vállalat felszerelése az elmúlt években. Könnyebbedett például a homokkikötő munkájának. Míg korábban, főleg a Tisza alacsony vizálásakor, egy szál pallón kellett a magas rakpartra kitálcázni a szállítószerelvényeket, a Marosból kikötött homokot, néhány éve már szállítószalagok végzik el ezt a munkát.

Ennek ellenére a vállalat nem mindig elégíthette ki az építővállalatok igényeit, a termelése sem volt mindig

gazdaságos, mert egyik legfontosabb gépe — a kotró, már avult.

Tizenkét forinttal olcsóbban kapják az építővállalatok a homok köbméterét

A városi tanács — amelynek felügyelete alá tartozik a Szegedi Homokkitermelő Vállalat — az elmúlt hónapokban igen előnyös ajánlatot kapott. Az Országos Vízügyi Főigazgatóság irányítása alá tartozó budapesti Folyamszabályozó és Kavicskotró Vállalat — amelynek működése az ország összes folyóira kiterjed és nagyon jól felszerelt — közölte, hogy kiterjeszti működését Szegedre is és elvállalná a város homokellátását. Jóllehet a vállalatot biztosított, azonkívül — mivel termelése gazdaságosabb — olcsóbb áron is. A Szegedi Homokkitermelő Vállalat eddig ötvenöt forintot számított az építővállalatoknak a homok köbméteréért. A budapesti vállalat viszont mintegy negyvenhárom forintért biztosítja a homokot. Évente 60 ezer köbméter homokot juttathatna így a városnak, lényegesen olcsóbban. Ugyanakkor a budapesti vállalat hajlandó a szegedi vállalat vezetőit, kotrómestereit, vontatószemélyzetét és kirakodómunkásait is átvenni.

Ezt a kedvező ajánlatot a városi tanács elfogadta és legutóbbi ülésén jóváhagyta a Szegedi Homokkitermelő Vállalat megszüntetését. Mivel a budapesti vállalatnak nincs szüksége a Szegeden használt felszerelésre, azt a helyi tanács vállalatok között osztják szét. A felszerelés egy része már közvetlenül is a lakosságot fogja szolgálni, mert azokat a »Szeged fürdőváros« elgondolás és terv keretében az Ifjúsági Vízitelepnél, a Szőke Tiszánál és az Ifjúsági Vízitelepnél, illetve a Körösi Halászcserénél.

A további elgondolások

A szállítószalagokat, talicskákat, köteleket majd a Szegedi Építőipari Vállalat és a Magfeldolgozó Vállalat veszi át, míg a hajókat, uszálókat, pontonokat a fürdővállalat kapja meg. A fürdővállalatnál már bontakoznak

a tervek ezeknek hasznosítására. A Homokkitermelő Vállalat Tiszavirág nevű vontatóját kis személyszállító hajónak alakítják át. Ez a két part, az egyes fürdőlétesítmények között közlekedik majd.

Úszókosár az Ifjúsági Vízitelepen

Két uszály segítségével egy nagy fürdőkosarat akarnak létrehozni. Ezt az Ifjúsági Vízitelepnél horgonyozná le. Ezzel strandolási lehetőséget biztosítanak majd Petőfitelepek, azonkívül megjavítják a fürdési lehetőségeket a vízitelep melletti Sarga üdülőfészen is.

Mivel több ponton veszt át a Fürdő Vállalat, az Ifjúsági Vízitelepre tervezett uszókosáron kívül, két ponton igénybevétele, még egy uszókosarat csinálnak. Ezt előreláthatólag a Szőke Tisza hajó fürdőkosarához kapcsolják.

Ahogy az eddigiekből kint, a Tiszavirág közlekedik majd az egyes fürdőhelyek között. A fennmaradó pontonokat ezeknél a fürdőző helyeknél horgonyoztatják le kikötőhelyekre. Ilyen kikötőmóló lesz az újszegedi partfürdőn, a Szőke Tiszánál, az Ifjúsági Vízitelepnél, illetve a Körösi Halászcserénél.

A további elgondolások

Van egy tanyahajója is a Homokkitermelő Vállalatnak, a »Maros«. Ezt egyelőre tartalékolják. Ugyanis később a Maros torkolatánál is létre akarnak hozni egy halásztanyafélt. Akkor a tanyahajót ott jól fel tudják használni, még kikötőmólónak is.

A Szegedi Homokkitermelő Vállalat 1962. január elsején szűnik meg.

Itt említjük meg, hogy a homokkihordás a jelenlegi helyén, a jövőben előreláthatólag megszűnik. Ugyanis feljebb, a Felsőtiszaparton alakítják majd ki az új kikötőhelyet.

Ormos János